

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувачка кафедри

 К.В.Петровська

“1” вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

ПП18

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО
У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Спеціальність: 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: «Соціальна робота та практична психологія»
(назва освітньої програми)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
(назва факультету)

Бердянськ, 2021 рік

Робоча програма “Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи” для здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Освітньо-професійної програми «Соціальна робота та практична психологія»

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти Петровська К.В.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Соціальна робота та практична психологія», затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

від “1”вересня 2021 року (протокол № 2)

Завідувачка кафедри соціальної роботи
та інклюзивної освіти

_____ (К. В. Петровська)

Гарант освітньо-професійної програми
«Соціальна робота та практична психологія»

_____ (К. В. Петровська)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u>	<i>Обов'язкова</i>	
	спеціальність <u>231 Соціальна робота</u>		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: <u>«Соціальна робота та практична психологія»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		3-й	3-й
Мова навчання: українська		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		6-й	6-7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20	14
		Практичні, семінарські	
		20	6
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80	100
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 40/80 годин (20%/80%)

для заочної форми навчання – 20/100 годин (20%/80%)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи” є сформулювати систему знань і розвинути компетентності здобувачів вищої освіти, що буде сприяти їх свідомому використанню можливостей партнерств та мобільності в соціальній роботі.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи” є:

- опанування здобувачами вищої освіти базових знань про зміни, що відбуваються нині в українській і світовій соціальній роботі;
- ознайомлення з особливостями зарубіжної соціальної роботи і узгодження власних кроків з апробованим досвідом;
- формування у майбутніх фахівців соціальної роботи знань про структуру, сучасний стан, основні тенденції та особливості розвитку, механізм та специфіку реалізації міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи;
- розвиток навичок аналізу процесів у сфері міждержавного спілкування для використання у майбутній практичній діяльності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1	ЗК-3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР-9 Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи та практичної психології, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
2	ФК-7	Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.	ПР-1 Здатен установлювати зв’язки міждисциплінарних знань, які сприяють соціалізації особистості, її розвитку та попередженню виникнення соціальних проблем.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України.

Сутність міжнародних відносин в соціальній сфері: поняття, об'єкт, суб'єкт. Значення міжнародного співробітництва в соціальній роботі: функції, цілі, фактори формування, форми співробітництва. Місце України в сучасній системі міжнародних відносин в соціальній роботі: основні аспекти, мотиви. Діяльність Міністерства соціального захисту у сфері міжнародного співробітництва. Експорт та імпорт послуг в соціальній сфері.

Тема 2. Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи.

Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. Періоди виникнення міжнародного права як забезпечення встановлення міжнародних зв'язків між державами. Виникнення міжнародного права (давній Схід, Стародавня Греція, Стародавній Рим). Характеристика другого періоду розвитку міжнародних відносин від Римської імперії до Вестфальського миру 1648р. Встановлення верховенства права в міжнародних відносинах від Вестфальської до Гаазької конференції миру 1899-1907р. Історичний аспект міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю у сфері правосуддя. Формування сучасного міжнародного права від Гаазьких конференцій до заснування ООН.

Тема 3. Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи.

Міжнародна діяльність недержавних союзів та асоціацій з вирішення спільних соціальних проблем. Міжнародні договори України з питань праці, зайнятості, соціального забезпечення, захисту дітей та гендерної рівності: багатосторонні міждержавні договори, стороною яких є Україна; двосторонні міждержавні договори; міждержавні договори; міжвідомчі договори. Керівництво з загальних міжнародних стандартів практики розвитку суспільства (Міжнародної асоціації розвитку суспільства (IACD)).

Тема 4. Європейські цінності в соціальній сфері.

Рада Європи, Європейська спілка, ОБСЄ, Всесвітній банк та інші організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. Європейська соціальна хартія. Європейський кодекс соціального забезпечення.

Тема 5. Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні.

Завдання та принципи діяльності міжнародної організації ООН: основні цілі і напрями діяльності. Рада Безпеки, Економічна і Соціальна рада ООН. Керівні органи ООН та спеціалізовані установи системи ООН: Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), Комісія із соціального розвитку, Комісія з наркотичних засобів, Комітет з внесків, Виконавча рада Структури ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок «ООН-Жінки», Комітет з інформації.

Спеціалізовані організації «системи ООН». Діяльність офісу ООН в Україні. Забезпечення реалізації проектів Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН). ЮНЕСКО (Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури): історія створення та основні етапи діяльності. ВООЗ (Всесвітня організація охорони здоров'я): історія створення та основні етапи діяльності. Спеціалізоване агентство ООН – Міжнародна організація праці (МОП). Здійснювані програми МОП. Конвенції, ухвалені МОП (міжнародні угоди). Представництво МОП в Україні: спільні проекти. Головні цілі й напрями діяльності Міжнародної організації з міграції (МОМ). Історія та сьогодення МОМ. Участь України в міжнародній організації з міграції. Представництво МОМ в Україні. Об'єднана програма ООН з питань ВІЛ/СНІД (ЮНЕЙДС), Управління ООН з наркотиків і злочинності, ЮНІСЕФ.

Тема 6. Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи.

Самостійна практична робота неурядових міжнародних організацій в сфері соціальної роботи: функції, напрями. Жіночі неурядові структури (Демократична федерація жінок, Міжнародна рада жінок). Внесок неурядових організацій у процес обміну в галузі соціальної роботи і соціальної освіти (Міжнародна амністія, Католицька служба допомоги, Міжнародний комітет спасіння, Лікарі без меж, Спасіть дітей та ін.). Роль Міжнародних конгресів, конференцій, асамблей, симпозіумів і нарад у розвитку досвіду соціальної роботи і соціальної освіти. Міжнародні центри соціального співробітництва. Досвід вирішення питань соціальної допомоги і соціального захисту, розвитку соціальної освіти міжнародними неурядовими добровільними організаціями (Християнський дитячий фонд, Міжнародна рада соціального забезпечення, Міжнародний комітет Червоного Хреста та ін.).

Тема 7. Формування міжнародних консорціумів вищих закладів освіти для вирішення соціальних проблем.

Освітні програми міжнародних консорціумів та нові можливості для молоді. Пропозиція створення тимчасових партнерств програми TEMPUS, Еразмус+. Студентська мобільність: порядок здійснення та передбачування результатів. Дотримання законності при використанні програм мобільності. Міжнародні освітні програми Erasmus+ : сфери шкільної освіти – «Erasmus+: Comenius»; сфера вищої освіти – «Erasmus+: Erasmus»; спільна магістерська програма – «Erasmus+: ErasmusMundus»; сфера професійної освіти і підготовки – «Erasmus+: Леонардо да Вінчі»; сфера освіти дорослих – «Erasmus+: Grundtvig»; сфера молодіжних неурядових організацій та неформального навчання – «Erasmus+: Молодь в дії». Міжнародні проекти за програмою Tempus / Tacis: AGFED; Sus Food; Sus farm; AGRIPOL; Conception of the sustainable development in the training of specialists for agriculture. Міжнародні гранти та стипендії в рамках культурного обміну та співробітництва (Стипендії Федерального міністерства освіти, науки та культури: Austrian Database for Scholarship sand Research Grants, стипендійній DAAD: stipendien та ін.). Види та принципи використання міжнародних освітніх програм Європи та США. Університети та бізнес: міжнародний досвід співпраці та перспективи для України.

Інтернаціоналізація як фактор підвищення рівня якості освіти України. Міжнародне співробітництво у ЗУ «Про освіту». Міжнародне співробітництво в системі дошкільної освіти. Основні завдання, принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти у рамках Болонського процесу. Міжнародна співпраця на різних ступенях освіти. Освітні проекти програми Європейської Комісії eTwinning для початкової та середньої ланки школи («Green life», «Tell me your story», «X-ray – Bluray (from Marie Curieto Mariah Carey)» та ін.). Ініціативи компанії «Samsung Electronics Україна» для підтримки навчання української молоді: «Samsung назустріч знанням», «Samsung Developers' Academy», «Samsung Fresh Graduate Recruitment». Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018 в Україні: підсумки проведення й плани на майбутнє.

Тема 8. Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду.

Міжнародне співробітництво та євроінтеграційні процеси в роботі державної служби зайнятості. Основні напрями міжнародної діяльності Державної служби зайнятості України. Членство у Всесвітній Асоціації служб зайнятості. Співпраця Державної служби зайнятості України з міністерствами, відомствами, посольствами іноземних країн в Україні та іншими установами й організаціями з питань міжнародної діяльності. Досвід міжнародного співробітництва України на регіональному та місцевому рівні. Діяльність Служби безпеки України у галузі міжнародного співробітництва. Міжнародні стандарти соціальної роботи із вразливими сім'ями з дітьми. Міжнародний досвід правового регулювання надання пільг для дітей, які постраждали внаслідок військових конфліктів. Міжнародне співробітництво у сфері формування та реалізації державної політики щодо захисту прав дітей.

Фахівець із соціальної роботи в контексті міжнародного співробітництва. Професійна підготовка фахівця із соціальної роботи: міжнародний досвід. Можливості підвищення професійного рівня фахівцем із соціальної роботи за кордоном. Європейської асоціації шкіл соціальної роботи. Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи. Східно-Європейська регіональна асоціація шкіл соціальної роботи. Міжнародна федерація соціальних працівників. Характеристика офіційного щоквартального журналу «Міжнародна соціальна робота».

2. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1.												
Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України												
1.1. Міжнародна діяльність в сфері соціальної роботи.	8	2	2			4	8	2	-			6
1.2. Сучасні форми міжнародного співробітництва.	7	-	-			7	7	-	-			7
Разом за 1 тему	15	2	2			11	15	2	-			13
Тема 2.												
Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи												
2.1. Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи.	8	2	2			4	8	2	-			6
2.2. Виникнення міжнародного права.	7	-	-			7	7	-	-			7
Разом за 2 тему	15	2	2			11	15	2	-			13
Тема 3.												
Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи												
3.1. Законодавчі засади міжнародної діяльності в соціальній роботі.	8	2	2			4	8	2	-			6
3.2. Українське законодавство щодо міжнародного співробітництва.	7	-	-			7	7	-	-			7
Разом за 3 тему	15	2	2			11	15	2	-			13
Тема 4.												
Європейські цінності в соціальній сфері.												
4.1. Європейські організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи.	8	2	2			4	8	2	-			6
4.2. Експертні комітети Ради Європи.	7	-	-			7	7	-	-			7
Разом за 4 тему	15	2	2			11	15	2	-			13
Тема 5.												
Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні.												
5.1. Завдання та принципи діяльності ООН.	8	2	2			4	8	2	-			6

4. Теми лекцій

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України	2	2
1.1.	Міжнародна діяльність в сфері соціальної роботи. 1. Сутність міжнародних відносин в соціальній сфері: поняття, об'єкт, суб'єкт. 2. Значення міжнародного співробітництва в соціальній роботі: функції, цілі, фактори формування, форми співробітництва.	2	2
2.	Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи	2	2
2.1.	Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. 1. Періоди виникнення міжнародного права як забезпечення встановлення міжнародних зв'язків між державами. Виникнення міжнародного права (давній Схід, Стародавня Греція, Стародавній Рим). 2. Характеристика другого періоду розвитку міжнародних відносин від Римської імперії до Вестфальського миру 1648р.	2	2
3.	Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи	2	2
3.1.	Законодавчі засади міжнародної діяльності в соціальній роботі. 1. Нормативно-правове забезпечення міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. 2. Міжнародні договори України з питань праці, зайнятості, соціального забезпечення, захисту дітей та гендерної рівності: багатосторонні міждержавні договори, стороною яких є Україна; двосторонні міждержавні договори; міжурядові договори; міжвідомчі договори.	2	2
4.	Європейські цінності в соціальній сфері	2	2
4.1.	Європейські організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. 1. Рада Європи, Європейська спілка, ОБСЄ в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. 2. Співробітництво між Україною та Радою Європи. 3. Європейська соціальна хартія.	2	2
5.	Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні	2	2
5.1.	Завдання та принципи діяльності ООН. 1. Основні цілі і напрями діяльності міжнародної організації ООН. 2. Керівні органи ООН (Рада Безпеки, Економічна, соціальна та опікунська рада, Міжнародний суд, Секретаріат, Генеральна Асамблея ООН). 3. Спеціалізовані організації системи ООН (ЮНЕСКО, ВООЗ, МОП). 4. Діяльність офісу ООН в Україні.	2	2
6.	Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи	2	2
6.1.	Самостійна практична робота неурядових міжнародних організацій в сфері соціальної роботи: функції, напрями. 1. Функції і напрями роботи неурядових міжнародних організацій в сфері соціальної роботи. 2. Жіночі неурядові структури (Демократична федерація жінок,	2	2

	Міжнародна рада жінок). 3. Внесок неурядових організацій у процес обміну в галузі соціальної роботи і соціальної освіти (Міжнародна амністія, Католицька служба допомоги, Міжнародний комітет спасіння, Лікарі без меж, Спасіть дітей та ін.).		
7.	Формування міжнародних консорціумів вищих закладів освіти для вирішення соціальних проблем	4	-
7.1.	Освітні програми міжнародних консорціумів та нові можливості для молоді. 1. Пропозиція створення тимчасових партнерств програми TEMPUS, Еразмус+. 2. Студентська мобільність: порядок здійснення та передбачування результатів. Дотримання законності при використанні програм мобільності. 3. Міжнародні гранти та стипендії в рамках культурного обміну та співробітництва (Стипендії Федерального міністерства освіти, науки та культури: Austrian Database for Scholarship sand Research Grants, стипендійній DAAD: stipendien та ін.).	2	-
7.2.	Інтернаціоналізація як фактор підвищення рівня якості освіти України. 1. Міжнародне співробітництво у ЗУ «Про освіту». 2. Міжнародне співробітництво в системі дошкільної освіти. 3. Основні завдання, принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти у рамках Болонського процесу.	2	-
8.	Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду	4	2
8.1.	Міжнародне співробітництво в соціальній сфері відомств та міністерств України. 1. Основні напрямки міжнародної діяльності Державної служби зайнятості України. 2. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю у сфері правосуддя.	2	2
8.2.	Фахівець із соціальної роботи в контексті міжнародного співробітництва. 1. Міжнародний досвід професійної підготовки фахівця із соціальної роботи. 2. Можливості підвищення професійного рівня фахівцем із соціальної роботи за кордоном.	2	-
Усього		20	14

5. Теми семінарських занять

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	<i>Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України.</i>	2	-
1.1.	Міжнародна діяльність в сфері соціальної роботи. 1. Місце України в сучасній системі міжнародних відносин в соціальній роботі: основні аспекти, мотиви. 2. Діяльність Міністерства соціального захисту у сфері міжнародного співробітництва. 3. Експорт та імпорт послуг в соціальній сфері.	2	-
2	<i>Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи</i>	2	-
2.1.	Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. 1. Історія поняття міжнародного права. 2. Встановлення верховенства права в міжнародних відносинах від Вестфальської до Гаазької конференції миру 1899-1907р. 3. Формування сучасного міжнародного права від Гаазьких конференцій до заснування ООН.	2	-
3.	<i>Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи</i>	2	-
3.1.	Законодавчі засади міжнародної діяльності в соціальній роботі. 1. Європейський кодекс соціального забезпечення. 2. Міжнародні договори України з питань соціального забезпечення, захисту дітей та гендерної рівності. 3. Багатосторонні міждержавні договори, стороною яких є Україна; двосторонні міждержавні договори; міжурядові договори; міжвідомчі договори.	2	-
4.	<i>Європейські цінності в соціальній сфері</i>	2	-
4.1.	Європейські організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. 1. Рада Європи як координаційний центр законодавств країн-учасниць для забезпечення норм та соціальних стандартів. 2. Співпраця України та Європейської спілки – сучасний стан та перспективи. 3. Україна та Організація з безпеки та співробітництва в Європі.	2	-
5.	<i>Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні</i>	4	2
5.1.	Завдання та принципи діяльності ООН. 1. Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). 2. Комісія із соціального розвитку. 3. Комісія з наркотичних засобів. 4. Виконавча рада Структури ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок «ООН-Жінки»	2	-
5.2.	Спільні проекти ООН та України. 1. Об'єднана програма ООН з питань ВІЛ/СНІД (ЮНЕЙДС), 2. Міжнародні соціальні програми управління ООН з наркотиків і злочинності. 3. Соціальні аспекти проектів та програм ООН ЮНІСЕФ. 4. Забезпечення реалізації проектів Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН).	2	2

6.	Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи.	4	2
6.2.	Роль міжнародних конгресів, конференцій, асамблей, симпозіумів і нарад у розвитку досвіду соціальної роботи і соціальної освіти. 1. Міжнародні центри соціального співробітництва. 2. Досвід вирішення питань соціальної допомоги і соціального захисту, розвитку соціальної освіти міжнародними неурядовими добровільними організаціями (Християнський дитячий фонд, Міжнародна рада соціального забезпечення, Міжнародний комітет Червоного Хреста та ін.). 3. Україна та GIZ, USAID Україна, МБФ «Відродження», «Україна 3000» та ін.	4	2
7.	Формування міжнародних консорціумів вищих закладів освіти для вирішення соціальних проблем	2	2
7.1.	Освітні програми міжнародних консорціумів та нові можливості для молоді. 1. Міжнародні освітні програми Erasmus+: сфери шкільної освіти – «Erasmus+: Comenius»; сфера вищої освіти – «Erasmus+: Erasmus»; спільна магістерська програма – «Erasmus+: Erasmus Mundus»; сфера професійної освіти і підготовки – «Erasmus+: Леонардо да Вінчі»; сфера освіти дорослих – «Erasmus+: Grundtvig»; сфера молодіжних неурядових організацій та неформального навчання – «Erasmus+: Молодь в дії». 2. Міжнародні проекти за програмою Tempus / Tacis: AGFED; Sus Food; Sus farm; AGRIPOL; Conception of the sustainable development in the training of specialists for agriculture.	2	2
7.2.	Інтернаціоналізація як фактор підвищення рівня якості освіти України. 1. Освітні проекти програми Європейської Комісії eTwinning для початкової та середньої ланки школи («Green life», «Tell me your story», «X-ray – Bluray (from Marie Curieto Mariah Carey)» та ін.). 2. Ініціативи компанії «Samsung Electronics Україна» для підтримки навчання української молоді: «Samsung назустріч знанням», «Samsung Developers' Academy», «Samsung Fresh Graduate Recruitment».	-	-
8.	Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду	2	-
8.1	Міжнародне співробітництво в соціальній сфері відомств та міністерств України. 1. Досвід міжнародного співробітництва України на регіональному та місцевому рівні. 2. Діяльність Служби безпеки України у галузі міжнародного співробітництва.	2	-
8.2	Фахівець із соціальної роботи в контексті міжнародного співробітництва. 1. Міжнародна, Європейська та східноєвропейська регіональна асоціації шкіл соціальної роботи. 2. Міжнародна федерація соціальних працівників. 3. Міжнародна асоціація соціальних вихователів.	-	-
Усього		20	6

6. Самостійна робота

№з/п	Назви тем	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2		
1	Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України		
	1. Перспективи експорту та імпорту соціальних послуг Україною.	11	13
2	Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи		
	2. Угоди Київської Русі із Візантією (907,911,944,971рр.) як витоки міжнародного співробітництва в соціальній сфері.	11	13
3.	Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи		
	1. Основні положення Закону України про міжнародні договори України.	11	13
4.	Європейські цінності в соціальній сфері		
	1. Експертні комітети Ради Європи у яких приймає участь Генеральна прокуратура України.	11	13
5.	Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні		
	1. Досвід вирішення соціальних проблем спеціалізованими установами ООН (ЮНЕСКО, ВООЗ, МОП).	9	11
6.	Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи		
	1. Фонд Народонаселення ООН-UNTP Ukraine. 2. Європейський молодіжний форум.	9	11
7.	Формування міжнародних консорціумів вищих закладів освіти для вирішення соціальних проблем		
	1. Варіанти міжвузівських угод про введення узгоджених освітніх програм (франчайзинг, програми-близнюки, взаємне визнання програм). 2. Види міжнародного академічного співробітництва (партнерське викладання, консорціум університетів, обмін викладачами, навчання в університеті-партнері за кордоном під керівництвом викладача, міжнародні програми подвійних та спільних дипломів, суспільного навчання, проходження практики, спільна дослідна діяльність, діяльність, що спільно фінансується двома університетами, змішані «сендвіч-програми», обмін студентами, спільні ресурси). 3. Дистанційна освіта та інформаційні міжнародні платформи як освітні бази.	9	13
8.	Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду		
	1. Міжнародний досвід правового регулювання надання пільг для дітей, які постраждали внаслідок військових конфліктів. 2. Міжнародне співробітництво у сфері формування та реалізації державної політики щодо захисту прав дітей. 3. Міжнародні стандарти соціальної роботи із вразливими сім'ями з дітьми.	9	13
Усього		80	100

7. Індивідуальні завдання

1. Підготувати повідомлення про особливості міжнародного співробітництва у сфері соціальної роботи у XXI столітті.
2. Підготувати реферат (або) комп'ютерну презентацію «Династична шлюбна дипломатія».
3. Розробити схему процедури підготовки та підписання міжнародних договорів в Україні.
4. Заповнити таблицю «Координатор проектів ОБСЄ в Україні»

Напрямок діяльності	Досягнення
Верховенство права	
Запобігання і вирішення конфліктів	
Кібербезпека і протидія кіберзлочинності	
Права людини	
Протидія торгівлі людьми	
Гендерна рівність	

5. Підготувати реферат «Діяльність міжнародної організації з міграції в Україні», розкриваючи ключові питання: головні цілі й напрями діяльності МОМ; історія та сьогодення МОМ; участь України в міжнародній організації з міграції; представництво МОМ в Україні.
6. Підготувати перелік та коротку характеристику діяльності та внесок неурядових організацій у процес обміну в галузі соціальної роботи і соціальної освіти.
7. Підготувати повідомлення «Університети та бізнес: міжнародний досвід співпраці та перспективи для України» або провести самостійний аналіз існуючих можливостей для здобувачів вищої освіти та дослідників за результатами пропозицій програми ТЕМПУС та інших ініціатив Європейської Комісії, зокрема надайте стислий огляд таких питань: що таке Конкурс ТЕМПУС IV? Які діючі проекти програми ТЕМПУС реалізуються в БДПУ? Яка їхня основна мета та очікувані результати? Які існують освітні програми ЄС для університетів та здобувачів (Еразмус Мундус, Програма ім. Жан Моне, Euraxess, інші)? Які освітні можливості виникають в рамках підтримки мобільності (конкурси посольств, суспільних організацій, дослідницьких проектів?).
8. Проаналізувати світовий веб-сайт ресурсів для соціальних працівників та охарактеризувати офіційний щоквартальний журнал «Міжнародна соціальна робота».

8. Методи навчання

Викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача. Семінарські заняття у формі дебатів, аналізу кейсів, а також написання самостійної роботи.

9. Засоби діагностики успішності навчання

Екзамен, усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, словникові диктанти, написання рефератів, есе і доповідей, тестування тощо.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль

Денна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 2.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 3.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 4.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 5.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,25/0,25 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6.					
відвідування –	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 7.					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 8.					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Загалом					200
Підрахунок					
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Заочна форма

Тема 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуально-дослідне завдання	Тестування за темою	Підсумкові бали
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 2.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 3.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 4.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Тема 5.					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 6.					
відвідування –	відвідування – 0,5	5	6	5	25

0,5	теоретична частина – 5 практичні завдання – 3				
Тема 7.					
Відвідування –	відвідування – 1 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
Тема 8.					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
Загалом					200
Підрахунок					
Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен.

Поточне оцінювання								Середнє арифметичне за поточну роботу	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2			
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8				
5.1	5.2	6.1	6.1	7.1.	7.2.	8.1	8.2			
25		25		25		25				

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	відмінно
78-89	B	добре
65-77	C	
58-64	D	задовільно
50-57	E	
35-49	FX	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Міжнародне співробітництво у соціальній роботі» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання.

2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні фільми.
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Андрущенко В. Академічна мобільність: проблема реалізації в Україні і в світі / В. Андрущенко, В. Молодиченко // Вища освіта України. – 2010. – № 1. – С. 34-42.
2. 2010. – 182 с.
3. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору / О. Ю. Красовська // Вісник Академії митної служби України. Сер. : Економіка. – 2011. – № 2. – С. 102-109. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_2\(46\)_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2011_2(46)_13).
4. Карпенко О. Г. Теорія та практика соціальної роботи : навчальний посібник / О. Г. Карпенко, Н. Ф. Романова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 408 с. / С. 115-258.
5. Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття : довідник / склад. А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу – Ч.1. Чернівці, 2010. – 212 с.
6. Міжнародне право: Підручник / Ліпкан В. А., Антипенко В. Ф., Акулов С. О. та ін. / заг. ред. В. А. Ліпкана. – К.: КНТ, 2009. – 752 с.
7. Міжнародне судочинство / Кол. авт.; За заг. ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. - К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2009. – 260 с.
8. Право Європейського Союзу : Навчальний посібник / За заг. ред. Р.А. Петрова. – 3-тє видання, змінене і доповнене. – К.: Істина, 2010. – 376 с.
9. Проблеми адаптації законодавства України у сфері протидії злочинності до законодавства Європейського Союзу : монографія / НДІ вивч. пробл. злочинності НАПрН України ; за заг. ред. О. Ю. Шостко. – К. : Ред. журн. "Право України" ; Х. : Право, 2013. – 253 с.
10. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Допоміжна:

1. Андрущенко В. Академічна мобільність: проблема реалізації в Україні і в світі / В. Андрущенко, В. Молодиченко // Вища освіта України. – 2010. – № 1. – С. 34-42.
2. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації / Н. В. Голуб. – К. : Издательство : ТОВ «Кондор», Авшенюк Н. Інтернаціоналізація вищої освіти в умовах глобалізації світового освітнього простору / Н. Авшенюк // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 468. – С. 3-11.
3. Запорожець О. Ю. Політика ЮНЕСКО щодо розвитку глобального інформаційного суспільства // Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць – Київ, 2011. – Вип. 96, ч. 2.
4. Кривець Н. В. МОП \\\ Енциклопедія історії України: у 10 т. \ редкол.: В. А. Смолій та ін.; інститут історії України НАН України. – К.: Наукова думка, 2009. – Т.6. : Ла-Мі – С. 706.
5. Мінка П. П. Характеристика форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю в контексті проблеми адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу / П. П. Мінка, А. В. Хрідочкін // Право і суспільство. – 2013. – № 3. – С. 177–182.
6. Мотунова І. Г. Університет як простір міжкультурного діалогу / І. Мотунова // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 2. – С. 177-186.
7. Нуруллаєв І. С. Деякі питання зародження і становлення міжнародно-правового співробітництва у боротьбі зі злочинністю / І. С. Нуруллаєв // Юрист України. – 2012. – № 4. – С. 69–76.
8. Поляк Н. Впровадження стандартів європейського кодексу соціального забезпечення в Україні на шляху інтеграції до ЄС: проблеми та перспективи / Н. Поляк // Україна: аспекти праці. – 2015. – №3. – С. 38-43.

9. Поляк Н.О. Методологічні підходи щодо адаптації українських соціальних стандартів до стандартів Європейського кодексу соціального забезпечення / Н.О. Поляк // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. Серія. Економічні науки. – 2013. – № 7 (196), ч. 2. – С. 161-167.
10. Присвітла О. В. Міжнародне економічне співробітництво у науково-технологічній сфері – перспективи освітніх послуг / О. В. Присвітла // Сучасна Україна в глобальному середовищі: стратегічні орієнтири економічного розвитку : монографія. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 449-462.
11. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: глобальні пріоритети соціального розвитку і нове визначення соціальної роботи // Вісник АПСВ. 2015. № 1-2. С. 6-11.
12. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. У 2-х ч.; Ч.І. Сучасні орієнтири та ключові технології \ З. П. Кияниця, Ж. В. Петрович. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. – 256 с. \ С. 9-37.
13. Теліпка В. Е. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпка В. Е. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 608 с.
14. Черниш Р. Ф. Діяльність міжнародних організацій щодо припинення незаконного обігу наркотичних засобів та її нормативно-правове забезпечення / Р. Ф. Черниш // Право і суспільство. – 2012. – № 6. – С. 205-210.
15. Чуруксаєва Т.С. Ратифікація Європейської соціальної хартії (переглянутої) як можливість підтвердити європейський вибір України / Т.С. Чуруксаєва / Сучасна політична нація: духовно-моральні, культурно-етичні та соціально-економічні засади розвитку: Матеріали XIV науково-практичної конференції. – К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2014. – С. 251-253.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.

Веббібліографія

1. Euraxess researchers in motion. European Commission (Сайт кар'єри та персонального розвитку) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/euraxess/>
2. Gateway to Recognition of Academic and Professional Qualification [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enic-naric.net>
3. Національний ТЕМПУС-офіс в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tempus.org.ua/>
4. Німецька служба академічних обмінів. Режим доступу: <https://www.daad-ukraine.org/uk/>
5. Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/news/50090.html>
6. Офіційний сайт Болонського процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/>
7. Офіційний сайт Європейської комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://ec.europa.eu/>
8. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/bologna/vprov/articles/30.html>
9. Програма Європейського Союзу - ERASMUS+ (офіційний сайт національного офісу в Україні). Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/pro-nas.html>.